

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 19-10-50507 פלונית נ' פלוני

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

תובעת

פלונית (תושבת חוץ)

אלמוני (קטין) דרכון זר,

ע"י ב"כ עוה"ד שרה מינוטה מטעם הלשכה לסיוע משפטי

נגד

נתבע

פלוני

ע"י ב"כ עוה"ד יהושע רובין

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

השאלה: האם יש לאכוף פסק חוץ ממדינת אוקראינה בו חוייב הנתבע בתשלום מזונות בנו הקטין למרות שבפסק דין אחר נשללה אבהותו ביחס לקטין?

הרקע הרלבנטי והשתלשלות דיונית:

1. התובעת הגישה ביום 29/10/2019 לבית משפט זה תביעה לאכיפת פסק דין למזונות שניתן בהיעדרו של הנתבע באוקראינה ביום 4/6/2018 בתיק 645/1883/17 (להלן "**פסק הדין**") או "**פסק החוץ**").
2. המדובר בבני זוג (האב ישראלי והאם אזרחית אוקראינה) שנישאו באוקראינה ביום 15/8/2013. התובעת הגיעה ארצה בחודש נובמבר 2013 ושהתה בישראל תקופה קצרה בת מספר חודשים במהלכם הרתה כתוצאה מקשר אינטימי עם הנתבע ושה לגור באוקראינה עוד בתחילת הריונה בשל העובדה שיחסי הצדדים עלו על שרטון. נישואי הצדדים הותרו ביום 27/5/2014 בהליך אחר בבית משפט אחר.
3. ביום 18/7/2014 ילדה התובעת את בנם המשותף של הצדדים באוקראינה. לדבריה ניסתה ליצור עם הנתבע קשר בכל דרך אך הדבר לא עלה בידה ולכן הגישה תביעה למזונות באוקראינה.
4. הנתבע לא התגונן בפני אותה תביעה וניתן כנגדו פסק דין בהיעדר המחייבו לשלם 1,250 ₪ בחודש למזונות בנו הקטין מיום 25/2/2015 ועד הגיעו לגיל 18 שנים וכן חויב בהוצאות רפואיות חריגות בסך 137 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 50507-10-19 פלוגית נ' פלוגי

5. פסק הדין הפך חלוט ולא הוגש עליו ערעור ו/או בקשת ביטול מצד מי מהצדדים והתובעת
עתרה לאכיפתו בישראל תוך שצירפה לכתב התביעה חוות דעת משפטית מתאימה.
6. חשוב לציין כי קודם ההליך הנוכחי נוהל בבית משפט זה הליך חיקור דין (חד"מ - 15411-08-18) בו העיד הנתבע לבקשת הרשות הזרה ומסר כי ידע שהתובעת בהריון כאשר הייתה
בישראל אך חשד שהילד אינו שלו. כן מסר כי הילד הוטבל לאחר הלידה לדת הנוצרית
וכי אין לו קשר עמו.
7. בהמשך לטענות הנתבע בהליך חיקור הדין הוא הנתבע טען כי יש ספק אם הוא אבי
הקטין וכי רצה לברר העניין בבדיקת סיווג רקמות אך הרשות הזרה לא הודיעה עמדתה
בעניין זה ותחת זאת ניתן פסק החוץ למזונות ללא שעניין האבהות התברר.
8. הנתבע הוסיף כי בשעה שהרשות הזרה לא פעלה לפי החלטת בית משפט זה בתיק חיקור
דין הרי שדין התביעה להידחות שכן אכיפת פסק החוץ למזונות ללא שנבחנה האבהות,
מנוגדת לתקנת הציבור.
9. לאחר עיון בטענות ההגנה של הנתבע הוריתי לצדדים לבוא בדברים ולשקול עמדתם לענין
ביצוע בדיקה גנטית לבירור אבהותו הביולוגית של הנתבע כלפי הקטין ולהסכים כי בכפוף
לכך שהנתבע יימצא מתאים להיות האב ייאכף פסק הדין (ראו החלטה מיום 17/2/2020).
10. ביום 26/2/2020 הודיעה הצדדים בהודעה מוסכמת ומשותפת כי הצעת בית המשפט
מקובלת עליהם ולכן ככל שתיערך בדיקה גנטית אגב הליך אכיפת פסק החוץ ויימצא
שהנתבע מתאים להיות אביו של הקטין ייאכף פסק החוץ (להלן: "ההסדר הדיוני"). עם
זאת, הצדדים הודיעו כי הם חלוקים בעניין אחד והוא מועד התחלת גביית המזונות.
בהקשר זה ביקשה התובעת לגבות המזונות ממועד פסק הדין ואילו הנתבע ביקש כי
הגבייה תתחיל ממועד הגשת התביעה לאכיפת פסק החוץ. להודעתם זו של הצדדים ניתן
תוקף של החלטה שיפוטית והצדדים הופנו לביצוע בדיקה גנטית.
11. לאחר שנערכה בדיקה גנטית לבירור קשרי הורות בנוהל חו"ל, נמצא שהנתבע מתאים
להיות אביו של הקטין ועל כן ניתן החלטה מתאימה לרשום אותו בהתאם וכן ניתן
החלטה כי התובעת רשאית לבצע ולאכוף את פסק החוץ ממועד ההחלטה ואילך. בעניין
המחלוקת בדבר מועד התחלת הגבייה/אכיפה הוריתי לצדדים להגיש סיכומיהם (ראו
החלטות מיום 7/2/2021 ומיום 18/4/2021).
12. לאחר שהתובעת הגישה סיכומיה וצירפה תעודת עובד ציבור ביקש ב"כ הנתבע לקיים
דיון לחקירת עורכת התעודה ובית המשפט נעתר לבקשה וקבע דיון הוכחות שנדחה מספר
פעמים מטעמים הקשורים בצדדים ו/או בעדה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 50507-10-19 פלונית נ' פלוני

13. בהמשך עתר ב"כ הנתבע להורות לתובעת להעביר לעיונו עותק של פסק דין שניתן בעניינם של הצדדים באוקראינה ואף הוא בהיעדר הנתבע בו נשללו זכויותיו ההוריות. בית המשפט נעתר גם לבקשה זו ופסק הדין הועבר לעיון ב"כ הנתבע. המדובר על פסק דין שניתן שנתיים קודם פסק החוץ מושא התביעה הנוכחית קרי ביום 8/2/2016.

14. ב"כ הנתבע הודיע כי בעקבות עיון בפסק הדין ששולל זכויות הוריות, הרי מושקעת התובעת מלאכוף את פסק החוץ שכן הוא נוגד את תקנת הציבור ולא ייתכן שתישלל ההורות של הנתבע מצד אחד והוא יחויב במזונות מצד שני.

15. בית המשפט קבע כי הפלוגתאות נקבעו בעקבות כתבי הטענות של הצדדים שם לא עלתה טענה שכזו מצד הנתבע, אך עם זאת ראה לנכון לחייב התובעת להגיש חוות דעת משלימה בשאלה זו וזו אכן הוגשה ביום 20/10/2020. חוות הדעת התייחסה לפסק הדין בעניין שלילת זכויות הוריות וקבעה כי מדובר על שלילת זכויות הוריות בתחום האפטרופסות והותרה על כנו של חיוב במזונות הקטין. לגישת עורכת חוות הדעת, אין מדובר בפסק הנוגד את תקנת הציבור שכן האם נקטה בהליך דומה מאוד להליכים הנהוגים בישראל של שלילת אפטרופסות או קבלת סמכות אפטרופסות בלעדית ביחס לילד בשל אי שיתוף פעולה ואי תפקוד של האב. זאת עשתה לשם קבלת החלטות וחתימה על מסמכים עבור קבלת שירותים הנדרשים לקטין. צמצום הסמכות ההורית או האפטרופסות אינה מביאה לביטול החיוב במזונות כלפי הילד, לא באוקראינה ולא בישראל ולכן פסק החוץ אינו נוגד את תקנת הציבור והוא אכיף.

16. היום התקיימה ישיבת הוכחות בה העידה עורכת תעודת עובד הציבור ולאחריה סיכמו הצדדים טענותיהם.

טענות ב"כ התובעת:

17. לגישת התובעת היא עמדה בכל תנאי חוק אכיפת פסקי חוץ. מדובר בפסק דין שניתן כדין במדינה זרה.

18. לדבריה, אין מקום כלל לאפשר לנתבע לטעון טענות לעניין סעיף 3(3) לחוק אכיפת פסקי חוץ שכן הצדדים הגיעו להסדר דיוני שקיבל תוקף של החלטה שיפוטית והנתבע לא חזר בו מההסכם ואינו יכול לעשות כן כעת. על פי אותו הסדר, המחלוקת היחידה הייתה שאלת מועד התחלת אכיפת פסק החוץ ולא שאלת האכיפה בכללותה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 19-10-50507 פלונית נ' פלוני

19. עוד טענה ב"כ התובעת, כי היענות בחיוב לדרישת הנתבע ובא כוחו משמעותה מתן פרס לאב שאינו מתפקד כהורה ואף עלולה לשדר מסר מעודד לאבות שמעוניינים לחמוק מתשלום מזונות בכך שאם תישלל אפטרופסותם כך גם לא יחויבו במזונות.

טענות ב"כ הנתבע:

20. ב"כ הנתבע טוען כי כדי שניתן יהיה לאכוף את פסק החוץ הוא חייב לעמוד בתנאי חוק אכיפת פסקי חוץ במלואם והדבר אינו מתקיים במקרה זה.

21. כאמור הנתבע טוען כי מקום שנשללה הורותו ואבהותו ביחס לקטין בבית משפט באוקראינה הארי הדבר מנתק החבות שלו לזון את הילד. הוא הפנה להוראות סעיף 3 בחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) התשי"ט – 1959 המטילות חובה לסיפוק מזונות על האם והאב ולדבריו אם הנתבע אינו "אב" כך גם לא יכול לחוב במזונות עוד.

22. ב"כ הנתבע טוען כי פסק הדין בעניין שלילת זכויות הורות הינו פסק דין גורף ולא עוסק רק באפטרופסות אלא בשלילת האבהות. לדבריו המומחית שהגישה חוות דעת משלימה לא יכולה לפרש את הפסק כאילו מתייחס לענייני אפטרופסות בלבד.

23. עוד היו לב"כ הנתבע טענות בדבר ריחוק דתי של הילד ממנו בכך שהאם דאגה להטביל את הקטין ואילו האב יהודי מתחזק ולכן לדבריו גם מטעם זה אין מקום לקבוע כי הפסק אכיף.

24. לאור כל אלה טוען ב"כ הנתבע כי פסק החוץ אינו אכיף הואיל ואינו עומד בתנאי סעיף 3(3) לחוק אכיפת פסקי חוץ התשי"ח – 1958.

דיון נורמטיבי:

25. בעוד שפסק דין ישראלי מחייב מכוח עצמו בהינתנו על ידי רשות שיפוטית שהוסמכה לכך, הרי שפסק דין זר איננו מוכר בישראל, ועליו לעבור הליך של "קליטה". הליך זה נקבע במסגרת חוק אכיפת פסקי חוץ. החוק מתייחס הן לאכיפה והן להכרה של פסק חוץ, כשאכיפה היא הרלוונטית לענייננו (ראו למשל ע"א 4525/08 בתי זיקוק לנפט בע"מ 'נ Hampshire Insurance Co. New (15/12/2010, נבו)).

26. שני מלומדי משפט נדרשו לבחינה יסודית של ההסדרים המשפטיים החלים אכיפת פסקי חוץ בישראל וראוי להסתייע בחיבורם בהליך זה: פרופ' ס. וסרשטיין – פסברג בספרה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 19-10-50507 פלוגית נ' פלוגי

1 פסקים זרים במשפט הישראלי – הדין והגיונו (1996) (להלן "וסרשטיין") וכן עמוס
2 שפירא "הכרה ואכיפה של פסק חוץ" עיוני משפט ד, 519 (תשל"ה-תשל"ו) (להלן
3 "שפירא").
4

5 27. בהקשר זה מסבירה המלומדת פרופ' ס' וסרשטיין - פסברג את עניין האכיפה כדלקמן :

6 "אכיפה היא המושג המיוחד בחוק לתהליך קליטתו בישראל של פסק
7 דין זר לשם הוצאתו לפועל בישראל. על כן, מסלול זה מיועד בעיקרו
8 לפסקי דין in personam, פסקי גברא, אשר מטילים חיוב על אדם"
9

10 באופן דומה, אומר המלומד ע' שפירא :

11 "מטרתה ותוצאתה של אכיפת פסק-חוץ לפי חוק אכיפת פסקי-חוץ,
12 תשי"ח-1958, היא – להכשיר את פסק-החוץ להוצאה-לפועל מקומית,
13 ממש כאילו היה פסק-דין ישראלי לכל דבר. סעיף 10 לחוק מבטא
14 מטרה ותוצאה אלו בלשון ברורה: 'פסק-חוץ שהוכרז אכף, דינו לענין
15 הוצאה לפועל כדין פסק שניתן כדין בישראל'" (שפירא, 514).
16

17 28. עוד יש להזכיר כי ביסוד חוק אכיפת פסקי חוץ עומדות מספר מטרות, שהעיקריות שבהן,
18 שימת קץ להתדיינות שבין בעלי הדין, הרצון לעשות צדק עם הצד הזוכה, וטיפול יחסי
19 גומלין של עזרה הדדית עם מערכות משפט זרות (ראו שפירא 510-511).
20

21 29. פסק חוץ הוגדר בסעיף 1 לחוק אכיפת פסקי חוץ :

22 "פסק דין שניתן על ידי בית משפט במדינה זרה בענין אזרחי, לרבות
23 פסק דין לתשלום פיצויים או נזקים לצד שנפגע, אף כשלא ניתן בענין
24 אזרחי".
25

26 30. וסרשטיין – פסברג מפנה לסעיף 1 לחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז-1967 המגדיר פסק דין
27 כדלקמן :

28 "פסק דין או החלטה אחרת של בית משפט בענין אזרחי, לרבות החלטה
29 על תשלום הוצאות בענין שאינו אזרחי".
30

31 31. סעיף 3 לחוק קובע את התנאים, בהתקיימם רשאי בית המשפט להכריז על פסק החוץ
32 כפסק אכף. הנטל להוכיח את התקיימות התנאים מוטל על המבקש את אכיפת פסק
33 החוץ (ראו : רע"א 2214/00 קרלו נובילי רובינטריה ס.פ.א. נ' משה קטן בע"מ, פ"ד נד(4)
34 403 (7/9/2000), פסקה 6(ג)). לאחר שהמבקש עמד בנטל המוטל עליו, יש לבחון האם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 50507-10-19 פלוגית נ' פלוני

המשיב הוכיח כי עומדת לזכותו אחת מההגנות שנקבעו בסעיף 6 לחוק (ראו: ע"א 541/77 רזנשיין נ' ספרטוס, פ"ד לב(2) 701 (21/6/1978)).

32. הפסיקה כבר קבעה פעמים רבות כי פסק דין למזונות קטין שניתן במדינה אחרת הינו פסק דין שניתן לאכיפה לפי סעיף 3 לחוק אכיפת פסקי חוץ שכן דיני ההוצאה לפועל בישראל מספקים כלים למימוש פסק החוץ הקובע חיוב כספי (ראו למשל פסק דינה של השופטת ג'בארין כליפה באפ"ח (נצרת) 7776-04-14 ש.ש.ב.ח. נ' א.ב.ח. (17/1/17, נבו))

33. כאמור, במקרה שלפניי השאלה היחידה היא האם פסק הדין עומד בתנאי סעיף קטן 3(3) לחוק אכיפת פסקי חוץ שזו לשונו.

"3. בית משפט בישראל רשאי להכריז פסק-חוץ כפסק אכיף אם מצא שנתקיימו בו תנאים אלה:

(1) הפסק ניתן במדינה שלפי דיניה בתי המשפט שלה היו מוסמכים לתתו;

(2) הפסק אינו ניתן עוד לערעור;

(3) החיוב שבפסק ניתן לאכיפה על פי הדינים של אכיפת פסקי דין בישראל, ותכנו של הפסק אינו סותר את תקנת הציבור;

(4) הפסק הוא בר-ביצוע במדינה בה הוא ניתן" (ההדגשה שלי א.ז.).

34. בשעה שאין חולק כי מתקיימים תנאי סעיף 3(1), 3(2), 3(4) לחוק אכיפת פסקי חוץ והדילמה היא אך ורק ביחס לשאלה האם ניתן לאכוף פסק חוץ שחייב אב במזונות כאשר מצד שני פסק דין אחר שלל זכויותיו ההוריות, נידרש כעת לשאלה מהי משמעות הדיבור: "ותכנו של הפסק אינו סותר את תקנת הציבור"? המלומד שפירא סבור שפרשנות המילים הללו צריכה להישען על הלכות המשפט הבינלאומי הפרטי האנגלי, הגם שתקנת הציבור היא במהותה מוצר מקומי טיפוסי של החברה בה עסקינן. היא נובעת מהצרכים ומשרתת את האינטרסים של החברה הנדונה, מבטאת את השקפותיה ומגוננת על ערכיה. כל מדינה מטפחת איפוא "תקנת ציבור" משלה (שפירא בעמ' 530).

35. המלומד שפירא כותב על כך כי כוונת המחוקק הייתה מצומצמת: למנוע הפרתם של דינים ישראליים, המיועדים לחול בנסיבות העניין ולחייב את הצדדים המעורבים. רק מקום שביסודו של פסק חוץ או אכיפתו ישנה עילה הפוגעת פגיעה ישירה בדין המקומי הוא לא יוכרז אכיף (ראו בעמ' 529 למאמרו). "ותכנו" של הפסק כולל גם את התשתית העובדתית וגם את מערכת הנימוקים לה נזקק בית המשפט הזר (שם בעמ' 530). הכוונה של תקנת הציבור היא ערכים חברתיים בסיסיים, עקרונות מוסר מושרשים ומושכלות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 19-10-50507 פלונית נ' פלוני

ראשונים של צדק והגינות. כאשר עומד פסק חוץ בסתירה חזיתית לאינטרס חיוני או לערך מרכזי שכזה. תקנת הציבור הינה מושג גמיש ומשתנה בהתאם לנסיבות ומהווה עיקרון על, שיקול הגג במערכת כללי המשפט הבינלאומי הפרטי לעניין הכרה ואכיפה של פסקים זרים.

36. בשל החשש ששימוש נמהר מדי בתקנת הציבור יעקר מתוכן את האפשרות לאכוף פסקים זרים, ברי כי מדובר בעיקרון שיש לנהוג בו בריסון ובזהירות. לא בכדי נקבע בפסיקה כי רק לעתים נדירות ידחה פסק חוץ מפני תקנת הציבור בטענה על דבר היות של פסק דין מוטא או גורם אי צדק (ע"א 1137/93 **אשכר נ' היימס**, פ"ד מח(3) 641 (31/7/1994); עמ"ש (מחוזי נצרת) 42659-02-17 **ש.ב.ח. נ' א.ב.ח** (3/12/2017, נבו)).

37. שפירא מציג הבחנה בין תקנת ציבור פנימית של המדינה בה נאכף פסק הדין לבין תקנת ציבור חיצונית. בדיבור תקנת ציבור פנימית הכוונה היא לעקרונות והשקפות ואינטרסים **מקומיים**. בדיבור תקנת ציבור חיצונית הכוונה היא לעקרונות, השקפות ואינטרסים **מרכזיים בסיסיים** מפניה נדחים הכללים הרגילים של המשפט הבינלאומי הפרטי (ראו שפירא בעמ' 531). לדבריו רק במקרה שפסק החוץ נוגד תקנת ציבור חיצונית, הוא לא ייאכף.

38. בהקשר זה נפסק כי: "תקנת הציבור בהקשרו של סעיף 3(3) לחוק אכיפת פסקי חוץ היא תקנת ציבור "חיצונית" – בשונה מתקנת ציבור "פנימית" – ועניינה "**בערכי יסוד של מדינה ושל חברה, במוסר, בצדק ובהגינות, ורק אם מתנגש פסק חוץ באחד מאלה כי אז נדחה אותו מפנינו**" כאשר "טענה על דבר היותו של פסק חוץ מוטעה או גורם אי צדק לא יהיה די בה" (ראו עניין **אשכר**, בעמ' 651-653; שפירא, בעמ' 530-534; ע"א 7251/20 **יוסף קציב נ' ZAO RAIFFEISENBANK** (נבו 20.12.21)).

39. עוד מובאות במאמרו של שפירא דוגמאות אימתיות פסק חוץ ייחשב לנוגד את תקנת הציבור:
קטגוריה אחת של דוגמאות מתייחסת לפסק חוץ הנוגד את עיקר אורח החיים של החברה המקומית (פסק הסותר את עיקרון שוויון זכויות בין המינים, פסק הסותר את "טובת הילד", איסור על ריבוי נישואין, חובת ההורים לזון את ילדיהם). קטגוריה אחרת מתייחסת לפסק חוץ הסותר את ערכי היסוד של צדק, מוסר והגינות (עמ' 532-533 למאמרו).

40. באופן דומה, מקרה שבו פסק חוץ קבע שבני זוג יהודים גרושים לא נאכף בישראל כיוון שנמצא שהוא נוגד את תקנת הציבור שכן גירושין יכולים להיעשות בין יהודים רק לפי דין

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 19-10-50507 פלונית נ' פלוני

1 תורה ובסמכות ייחודית של בית דין רבני (ראו תמ"ש (יר') 19021/00 ש.פ. נ' ש.פ.
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

41. להבדיל, פסק דין שניתן במדינה זרה בהיעדר התייצבות ו/או הגנה והשית חיוב במזונות, מכיפתו ותאפשר ולא יהיה מדובר בפסק הנוגד את תקנת הציבור (שכן הדבר גם אפשרי בשיטת המשפט שלנו) וראו תמ"ש (ת"א) 56620/04 א.א. נ' י.ב. (25/12/05, נבו)).

42. אם נסכם כל האמור הרי שרק במקרים חריגים תתקבל טענה כי פסק חוץ נוגד את תקנת הציבור, בהיותו פוגע בערכי המוסר והצדק של המדינה, כאמור.

מן הכלל אל הפרט:

43. פסק החוץ שניתן בעניינינו חייב הנתבע בתשלום מזונות לבנו הקטין תוך שנקבע בפסק הדין כי האב אינו נוטל כל חלק בגידולו, בחינוכו ומאז לידת הילד ועד היום הנתבע אינו מביע כל דאגה הורית כלפי בנו. הוא לא ביקר את הילד, לא מצוי עמו בקשר ועל רקע זה עתרה התובעת באוקראינה לשלול את אבהותו.

44. מפסק החוץ עולה כי על פי הנחיות בית המשפט העליון באוקראינה ומכוח חלק 1 לסעיף 110 לקודקס סדר הדין האזרחי של אוקראינה קיימת אפשרות לשלב בתביעה אחת עתירה לשלילת זכויות הוריות, אימוץ, אפוטרופסות ומשמורת ילדים יחד עם תביעה למזונות (עמ' פסקה 4 לעותק המתורגם של פסק החוץ).

45. לאחר שבית המשפט באוקראינה סוקר את כשלי הנתבע מלתפקד כחורה כלפי הקטין, הוא קובע כי יש לשלול מהאב זכות אבהות וזאת בהתחשב גם במסקנות נציג רשות האפוטרופסות של אוקראינה.

46. כאמור, ב"כ הנתבע טוען שהביטוי שלילת אבהות של מרשו ביחס לקטין משול למעשה לשלילת זכויות וחובות ולניתוק יחסים משפטיים בינו לבין הקטין.

47. אין ספק כי יש קושי לשוני הנובע מהתיבה "שלילת אבהות" או "ביטול האבהות", אך סבורני כי קיימים טעמים כבדי משקל המצדיקים לפרש מונח זה "כשלילת אפוטרופסות" ולא "כביטול יחסי הורות" כפי טענת ב"כ הנתבע. למסקנתי זו אני מגיע על יסוד הטעמים הבאים:

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 50507-10-19 פלוגית נ' פלוגי

- 47.1. חוות דעת המומחית שהוגשה לתיק מטעם התובעת מציינת מפורשות כי מהות פסק החוץ הינו שלילת זכויות הוריות של האב בתחום האפוטרופסות והותרה על כנו של החיוב במזונות (סעיף 2.1. לחוות הדעת המשלימה).
- 47.2. המומחית עצמה מקבילה את ההליך בו נקטה התובעת באוקראינה להליכים בישראל בהם עותרים הורים להגבלת אפוטרופסות של הורה אחר וזאת כדי שיוכלו לקבל החלטות בענייני האפוטרופסות ללא צורך בהסכמת הצד שכנגד (סעיף 2.2 לחוות דעת משלימה של המומחית).
- 47.3. גם בשיטת המשפט שלנו ייתכנו מקרים שבהם בית משפט מגביל אפוטרופסות או מייחד האפוטרופסות להורה אחד תוך שלילת האפוטרופסות של ההורה האחר, אך אין בכך כדי לגרוע מהחבות של ההורה שנשללה אפוטרופסותו לזון את יוצא חלציו. כך למשל במקרה מסויים הוריתי על הגבלת האפוטרופסות של האב שהינו תושב חוץ ולא שוהה עם בנו הקטין מאז לידתו, כאשר לא היה בכך כדי לפגוע בחבות במזונותיו (ראו: אפ' (נצרת) 11916-07-21 פלוגית נ' פלוגי 11/10/2021, נבו)).
- 47.4. אין בפסק החוץ קביעה של ניתוק או הפסקה של יחסים משפטיים וזכויות וחובות בין הקטין לבין הוריו כפי שלמשל יכולים אנו למצוא באופן נדיר רק בסעיף 16 לחוק אימוץ ילדים התשמ"א – 1981. אין בפסק הדין הצהרה על כך שהנתבע אינו אב יותר.
- 47.5. באופן דומה, סעיף 27א(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (שהוסף בתיקון 19 התשפ"א – 2020) קובע כי הורה שהורשע בעבירת רצח או ניסיון רצח של הורה אחר או מעשה אינוס או סדום של מי מילדיו תישלל אפוטרופסותו אך סעיף 27א(ד) מבהיר שאין בהוראה זו כדי לגרוע מחובת מזונות של הורים לילדיהם או מחובות אחרות שחלות על הורה.
- 47.6. רוצה לומר, כי אין בסיס מספיק לטענות ב"כ הנתבע כאילו פסק החוץ שלל את החובות הנגזרות מאבהותו כלפי הקטין והפירוש המסתבר יותר הוא שפסק החוץ שלל את אפוטרופסותו כלפיו ללא פגיעה בחובות לרבות החובה לשלם מזונות. פסיקה זו שבאוקראינה מתיישבת בהחלט עם תקנת הציבור בישראל ואף עם הדין הישראלי הגם שמשפטנו לא נוהג לנקוט במילים "שלילת אבהות".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 50507-10-19 פלוגית נ' פלוגי

- 47.7. בנוסף, על פי הפסיקה, רק במקרים נדירים וחריגים לא ייאכף פסק חוץ מטעמים של התנגשות תוכנו עם תקנת הציבור. הנחיה זו של הפסיקה מנחה לפרש בצמצום את האפשרויות של אי אכיפת פסק החוץ ומקום שיש פירוש שמאפשר לפרשו כך שיתיישב עם תקנת הציבור יש להעדיפו.
- 47.8. אציין כי ייתכן שדווקא קבלת הטיעון של הנתבע עלול לנגוד את תקנת הציבור שכן המשמעות האפשרית היא שהורה שלא מעוניין לשלם מזונות, ינתק הקשר עם הקטין יימנע ממילוי חובות הוריות וכך גם יקבל "פרס" בדמות פטור מאכיפת פסק מזונות. במקרה הנוכחי אין טענה של הנתבע כי הוא מעוניין לממש הורות כלפי הקטין והדבר נמנע ממנו בשל פסק הדין. הרי אגב ההליך בוצעה בדיקת רקמות שמכוחו הוריתי על רישום האבהות במשרד הפנים כחלק מהסדר הדיוני שבין הצדדים. בהקשר זה אומר כי שלילת אפטרופסות או ביטולה אינה שוללת חיובים הנגזרים ממוסד ההורות, כך שהורה מחויב כלפי ילדו, יוצא חלצו התחייבות בלתי הדירה, הגם במצבים של שלילת או הגבלת אפוטי.
48. מכל הטעמים לעיל אני קובע כי פסק החוץ עומד בתנאי כל סעיף 3 לחוק אכיפת פסקי חוץ התשי"ב – 1958 לרבות תנאי סעיף 3(3) ואין באמור בו או בתוכנו כדי לנגוד את תקנת הציבור.
49. אציין עוד כי בשום שלב לא טען ב"כ הנתבע כי הוא חוזר בו מההסדר הדיוני שאושר בין הצדדים ולפיו הוסכם כי אם יימצא שהוא אביו של הקטין הרי שפסק החוץ ייחשב לאכיף (ראו גם החלטתי מיום 5/8/2021). יש חשיבות נעלה להסכמה דיונית בין צדדים כאשר יש להדגיש כי בשום שלב הנתבע לא עתר לביטול ההסכמה הדיונית גם לאחר שנודע לו על פסק הדין ששלל את זכויותיו כאב, עם זאת, בית המשפט ראה לנכון לאפשר דיון בקיום תנאי 3(3) שעה שלכאורה הפרטים הנוגעים לשלילת אפטרופסותו של האב נודעו לב"כ הנתבע בשלבים מאוחרים יותר.
50. בכל הנוגע לאכיפה למפרע של פסק החוץ, למעשה הנתבע זנח כל טענה בעניין זה, לא הגיש סיכומים בעניין זה וגם היום בדיון לא טען דבר וחצי דבר ביחס לסוגיה זו.
51. מנגד, מקובלים עלי במלואם טענות ב"כ התובעת בסיכומיה ובתעודת עובד הציבור שהוגשה בכל הנוגע למשכי הזמן שחלפו מאז ניתן פסק הדין ועד שהחלה התובעת בהליכים לאכיפתו. כן מקובלת עלי הטענה שאין באמנת ניו יורק סעיף הקובע מגבלת זמן לאכיפתו וכי יש להבחין בין גביית מזונות עבר שנפסקו בישראל לפי סעיף 11 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) התשי"ט – 1959 לבין אכיפת פסקי חוץ בעניין מזונות אך שאלה זו כמעט ולא מתעוררת מקום שהנתבע לא טען דבר וחצי דבר בהקשר זה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

אפ"ח 19-10-50507 פלונית נ' פלוני

52. סוף דבר, התביעה לאכיפת פסק חוץ מתקבלת ואני מתיר בזה גביית המזונות שנפסקו
בפסק החוץ מיום 4/6/2018 בתיק 645/1883/17 של מדינת אוקראינה כנגד הנתבע.
התובעת רשאית לבצע הפסק בלשכת ההוצאה לפועל. החיוב הוא ממועד פסק הדין.
53. אני מחייב הנתבע לשלם לאוצר המדינה הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסך
₪4000.

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.
ניתן היום, כ"ד שבט תשפ"ב, 26 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

אסף זוריק, שופט בכיר